

-

<https://www.iltalehti.fi/politiikka/a/d44bd8bb-ef6e-40dc-a98b-a8a08488b7eb>

IL-Analyysi: Nato ja Yhdysvallat uivat yhä syvemmälle EU:n puolustukseen – tästä asiasta pitää Suomessakin keskustella

Jos EU ja Nato sulautuvat yhä tiiviimmin puolustusasioissa, jäisimmekö me ulkokehälle siksi, että emme kuulu Natoon, kirjoittavat Lauri Nurmi ja Juha Ristamäki.

Suomen merivoimien rannikkojääkäreiden alus harjoitteli kesäkuussa yhteisiä operaatioita Helsingin edustalla Nato-maa Britannian kuninkaallisen laivaston maihinnousun tukialuksen HMS Albionin kanssa. LPhot Robert Oates

Ulko- ja turvallisuuspolitiikka on pohjimmiltaan tekoja, jotka muut valtiot panevat merkille. Suomen tekojen keskiössä on tapa, jolla valtionjohto päätti nopeasti vastata EU:n ulkosuhdehallinnon ja läntisen puolustusliiton Naton Suomelle esittämään avunpyyntöön. Nato pyysi Suomelta apua paikalta palkattujen ihmisten pelastamisessa Afganistanista.

Tasavallan presidentti **Sauli Niinistö** ja pääministeri **Sanna Marinin** (sd) hallitus päättivät vastata pyyntöön nopeasti ja myönteisesti. Hallitus antoi eduskunnalle selonteon, josta Naton rooli avunpyytäjänä kävi ilmi.

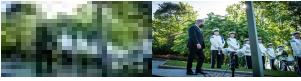
Pikavauhtia koolle kutsuttu eduskunta suhtautui valtionjohdon päätökseen myönteisesti. Merkille pantavaa on, että yksikään eduskuntapuolue ei vastustanut asiaa. Poliittista päätöksentekoa elähdyttivät tosipaikassa yksituumaisuus ja päättäväisyys.

Diplomaattiset vaikutukset näkyivät välittömästi. Yhdysvaltain Helsingin suurlähetystö julkaisi kolme päivää myöhemmin, seuraavana arkipäivänä, suurvallan julkisen kiitoksen Suomelle.

”We deeply appreciate (engl. syvästi arvostamme)”, kuuluivat Yhdysvaltain diplomaattiset terveiset.

Näin Suomi oli jälleen kasvattanut turvallisuuspääomaansa. Vaikka puolustusvoimien Afganistan-joukko oli pienehkö, ratkaisu liitti Suomen aiempaa tiiviimmin osaksi läntistä puolustusyhteisöä, käytännössä liittoumaa.

Murrokseen liittyy myös kehityskulku, josta eri päättäjät puhuvat – kuka suuremmin, kuka verhotummin.

Tasavallan presidentti Sauli Niinistö on peräänkuuluttanut EU:lle lisää myös sotilaallista voimaa.
MIKKO HUISKO

EU:n voima turvallisuuskysymyksissä on osoittautunut paperitiikeriksi. Tämä on toki Suomessa tiedetty aiemminkin, mutta nyt kehitys saattaa olla tulossa risteykseen, jonka ohittamisen jälkeen EU:n itsenäiseen sotilasvoimaan ei uskota edes juhlapuheissa.

”Herättää kysymyksen, missä EU oli”, presidentti Niinistö pohti Afganistan-operaation opetuksia suurlähettiläspäivien lehdistötilaisuudessaan. Hän luetteli litanian maita, jotka lähettivät sotilaitaan nopeasti Kabuliin.

”EU, jolla kuitenkin oli liittymäkohtia tuohon kriisiin, kokonaan puuttui, kun ongelmia jouduttiin ratkomaan. Se ei anna kovin hyvää kuvaa”, Niinistö arvioi.

EU:n reaalinen kyky vastata Kabulinkin kaltaisiin nopeisiin tilanteisiin on heikko, tai sitä ei ole.

Sen lisäksi EU:n Lissabonin sopimukseen kirjatun solidaarisuuslausekkeen sisällön määrittely ei ole juurikaan edennyt, vaikka eritoten Suomi on Niinistön johdolla sitä peräänkuuluttanut. Kyse on siitä, onko meillä EU:n puolelta turvatakuuta kriisin tullen.

Sinällään Lissabonin sopimuksen artikla 42.7 on suhteellisen selväsanainen. Se velvoittaa EU-maita avunantoon kaikin käytettävissä olevin keinoin silloin, jos jokin maista joutuu aseellisen hyökkäyksen kohteeksi. Suomelle artikla on ainoa olemassa oleva sopimus pohjainen turvatakuu.

Artikla 42.7:ssä ei suoraan sanota, että myös aseellinen voima kuuluisi EU-jäsenmaiden toisilleen antamaan apuun. Asiantuntijoiden mukaan on kuitenkin selvää, että myös se kuuluu ”kaikkiin käytettävissä oleviin keinoihin”.

EU:n turvatakuulauseke on aktivoitu ainoastaan kerran. Ranska teki sen vuonna 2015 Pariisin terrori-iskujen seurauksena. Suomi, joka haluaa sisältöä turvatakuille, lähetti 160 sotilasta Libanoniin YK:n UNIFIL-operaatioon, jolloin Ranska pystyi vapauttamaan sieltä omia joukkojaan.

Tasavallan presidentti Niinistö ja silloinen puolustusministeri **Jussi Niinistö** (ps) kiirehtivät Ranskan esittämään avunpyyntöön vastaamista, jotta Suomi pystyi omalla toiminnallaan antamaan sotilaallista sisältöä EU:n turvatakuulausekkeelle.

Isoin este on, että Nato-maita ei EU:n turvatakuiden tarkempi määrittely tai siihen liittyvä harjoittelu kiinnosta. Niillä on Nato. Natolla on 30 jäsenmaata, joista 21 kuuluu myös Euroopan unioniin. EU:n 27 jäsenmaasta vain Suomi, Ruotsi, Itävalta, Irlanti, Kypros ja Malta eivät kuulu Natoon.

Kaiken kukkuraksi Natoon kuulumaton Ruotsi ei ole ollut innostunut EU:n avunantovelvoitteen sisällön määrittämisestä. Ruotsi luottaa Yhdysvaltain asevoimien antamaan suojaan. Yhdysvaltain ilmavoimien strategiset pommikoneet harjoittelevat Ruotsin ilmatilassa yhdessä Gripenien kanssa. Yhdysvaltain nykyinen presidentti **Joe Biden** on sanonut julkisesti, että Ruotsi on ”koskematonta aluetta”.

Suomalainen sotilas auttoi siviilien evakuoinnissa Kabulin lentokentällä. Suomi vastasi myönteisesti Naton pyyntöön lähettäessään sotilaita Afganistaniin. Puolustusvoimat

Kaikesta huolimatta EU:n ja Suomen turvallisuuspoliittinen asema muuttuu, ja parempaan suuntaan. Kehitys tulee kuitenkin ehkä hieman yllättävälläkin tavalla.

Sanalyhenne PRY tarkoittaa pysyvää rakenteellista yhteistyötä. Vuonna 2017 lanseeratun EU-maiden yhteistyön tarkoitus on tiivistää ja vahvistaa EU:n yhteistä turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa sekä puolustusyhteistyötä. Englanniksi PRY:n lyhenne on PESCO.

Yhteistyön tarkoituksena on muun muassa mahdollistaa sotilaiden ja kaluston nopea ja saumaton liikkuminen rauta-, maa-, ilma- ja meriteitse kaikkialla Euroopassa.

Aluksi PESCO eteni takkuillen. Itäisen Keski-Euroopan maat, kuten Puola ja Baltian maat, eivät edes halunneet sen hankkeiden etenevän aidosti, koska niille on tärkeämpää varmistaa Yhdysvaltain pysyminen osana eurooppalaisen – käytännössä Venäjän vastaisen – puolustuksen pelotetta.

Presidentti **Donald Trumpin** hallinto suhtautui PESCO:n etenemiseen osittain myönteisesti, osittain kyräillen. Amerikkalaiset tervehtivät ilolla Euroopan oman vastuunkannon vahvistumista, mutta Trumpin hallinnolla ensisijaista oli varmistaa Yhdysvaltain aseellisuuden tilaukset ja Naton asema Euroopassa.

Nyt tilanne on muuttunut, sillä Bidenin hallinto on halunnut suoraan mukaan yhteistyöhön.

Se, mikä Suomessa on jäänyt vaille julkista huomiota on, että Yhdysvallat, Kanada ja Norja [liittyivät](#) kesäkuussa EU:n alaiseen sotilaallisen liikkuvuuden PRY-projektiin. Eli siis merkittävien asevoima maailmassa ja kaksi muuta Nato-maata.

Entinen puolustusministeriön osastopäällikkö ja nykyinen tutkija **Pauli Järvenpää** kirjoitti PRY:stä kiinnostavia asioita jo viime vuonna Verkkouutisten kolumnissaan.

Järvenpää huomautti, että vähin odotuksin liikkeelle lähteneen PRY:n alaisuudessa oli meneillään 47 projektia, joista useimmista olisi tarjolla tuloksia 2020-luvun alkuvuosina.

”Suomalaisesta näkökulmasta kiinnostavimmasta päästä on Twister (Timely Warning and Interception with Space-based TheatER) -ohjustorjuntaprojekti, johon Suomen lisäksi osallistuvat Ranska, Italia, Alankomaat ja Espanja. Ohjustorjunnan kehittämiskohteina ovat monenkertaista äänennopeutta liikkuvat, lentoratojaan muuttamaan kykenevät ohjukset ja liidokit – siis juuri ne ohjustajärjestelmät, joista Venäjän presidentti **Vladimir Putin** on viime aikoina puheissaan kerskunut”, Järvenpää kirjoitti.

Yhdysvaltain mukaantulo PRY:hyn on muuttanut projektin luonteen. Se lujittaa Yhdysvaltain mukana oloa EU-alueen alueellisessa puolustamisessa.

EU:n alainen puolustuksen tutkimusinstituutti (European Union Institute for Security Studies) julkaisi heinäkuussa raportin Euroopan suvereniteetista ja EU:n puolustusstrategian tulevaisuudesta.

Kun EU-raportin lukee, käy ilmi pyrkimys suuntaan, että EU:n ja Naton puolustukselliset tehtävät ovat sulautumassa Euroopassa. Tämä on järkevää, koska päällekkäisten toimintojen kehittäminen olisi resurssien haaskaamista.

”Yhdysvaltojen pyyntö liittyä PESCO-projektiin (Kanadan ja Norjan rinnalla) sotilaallisesta liikkuvuudesta on ensimmäinen testitapaus ja suuri mahdollisuus rakenteelliselle EU–Yhdysvallat- ja EU–Nato-yhteistyölle. EU:n ja sen jäsenvaltioiden täytyy nyt kaksinkertaistaa ponnistelunsa sotilaallisen liikkuvuuden vahvistamiseksi Euroopassa ja kansallisella tasolla yhdessä EU:n ja Naton kanssa ja tarjota riittävästi rahoitusta. Jos tämä yhteistyö osoittautuu menestykseksi, se raivaa tietää muille projekteille ja johtaa parempaan transatlanttiseen yhteensopivuuteen ja resurssien tehokkaaseen käyttöön”, tuoreessa raportissa arvioidaan.

Käytännössä EU ja Nato ovat liikkumassa kohti kokonaisuutta, jossa Yhdysvaltain ja Naton voima antaa EU:n siviili- ja talousyhteistyölle sotilaallisen henkivakuutuksen.

EU:sta tuskin kehittyä itsenäistä sotilaallista toimijaa muualle kuin lähinnä Afrikkaan, jossa unionin intressinä on estää muuttoliikettä.

EU:n ja Naton yhteistyötä on jo päivitetty muun muassa vuoden 2003 Berlin plus -sopimuksella. Se antaa EU:n käyttää Naton rakenteita ja mekanismeja sotilasoperaatioihin, jos Nato päättää olla toimimatta. Käytännössä tämä koskee rajoitettuja operaatioita, kova puolustus lepää Naton varassa.

Saksan ilmavoimien kenraaliluutnantti Günter Katz vieraili elokuussa Helsingissä ja kertoi Luftwaffen käytössä olevasta Eurofighter-hävittäjästä. EU:n suurin talousmahti Saksa on viime vuosina kasvattanut puolustusbudjettiaan. Lauri Nurmi

Saksan aloitteesta EU:ssa on käynnissä turvallisuus- ja puolustusyhteistyön arviointi- ja ohjausprosessi. Sitä kutsutaan ”strategiseksi kompassiksi”. Tässä prosessissa, jonka toivotaan valmistuvan ensi keväänä, pyritään määrittelemään EU:n oma sotilaallinen tahtotila ja unionin suhde Natoon.

Turvallisuusrakenteiden liikkuminen on huomattu meilläkin, mutta kunnollista julkista keskustelua asiasta ei ole vielä käyty.

Oppositio puolue kokoomuksen puheenjohtaja **Petteri Orpo** puhui asiasta Seinäjoella kokoomuksen puoluejohdon kesäkokouksessa.

– Euroopan maiden pitäisi kantaa suurempaa vastuuta lähialueistaan ja tehdä päätökset operaatioihin osallistumisesta omista lähtökohdistaan ilman painetta siitä, onko Yhdysvallat mukana vai ei. EU:n ja Naton yhteistyötä tulisi entisestään syventää. Pidemmällä aikavälillä meidän tulee olla valmiita tarkastelemaan EU:n ja Naton tehtävien yhdistämistä puolustusasioissa, Orpo arvioi.

EU:n ja Naton tehtävien mahdollinen yhdistäminen puolustusasioissa oli esillä myös suurlähettiläspäivien taustakeskusteluissa.

Suomalaiset ymmärtävät, että muut Euroopan maat eivät halua kahta turvallisuusrakennetta. Julkisuudessa tästä puhutaan kuitenkin Suomessa vähän, vaikka maanpuolustuksen tärkeydestä riittää puhetta ja kirjoittelua.

Käytännössä kehityskulku tarkoittaa sitä, että Suomenkin pitää pystyä ratkaisemaan suhteensa Natoon. Jos EU ja Nato sulautuvat yhä tiiviimmin puolustusasioissa, jäisimmekö me ulkokehälle siksi, että emme kuulu Natoon?

LUE MYÖS

[Presidentti Niinistö kirkastaa Suomen turvallisuuspolitiikan linjaa: Eduskunnan "lipaisulause" ei rajoita Suomen Nato- ja Baltian-suhteita](#)[Kaikkonen: Suomen lisääntyvä puolustusyhteistyö ei vastaa Naton suojaa: "En nyt ihan Naton viidenteen artiklaan vertaisi tätä"](#) [Näkökulma: Brittien maihinnousujoukot harjoittelevat rannikolla, amerikkalaiset lentävät Savossa - harjoitukset paljastavat syyn Suomen liittoutumiselle](#)[Presidentti Niinistö: "Suomen suhde Yhdysvaltoihin on kehittynyt valtavasti viime vuosien aikana"](#)

Kommentti: Arvoisa tasavallan presidentti; Miten kannatte vastuunne?

Mureneeko Suomen oma uskottava puolustus, puolueettomuus ja Suomesta tulisi sodan aikana taistelukenttä. Tuhot voisivat olla valtavat! Kannattaako ottaa riskiä arvoisa tasavallan presidentti? Miten kannatte vastuunne, jos olette valinneet sodan ja tuhon tie?

SUOMI MAAILMANRAUHAN ETUVARTIOASEMASSA!

Presidentti Sauli Niinistöltä loistava aloite koko ihmiskunnalle

<https://areena.yle.fi/1-50654912>

<https://yle.fi/uutiset/3-12076503>

Lainaus: Puheenjohtajuuden ohella olisi mahdollisuus elvyttää Helsingin henkeä maailmalle. Helsingin henkeen yhdistetään demokratian, rauhan ja yhteistyön kunnioittaminen.

– 50 vuotta sitten luotu Helsingin henki on sellaista, jota tänä päivänä tarvitaan, sanoo presidentti Sauli Niinistö.

Arvoisalle presidentti Sauli Niinistölle neljä turvallisuuspolitiikan huippukysymystä!

1. Miksi Venäjä harjoittelee sota 10.9.2021 alkaen Suomen itärajalta, rauhanrajallamme ?
Olemmeko epäonnistuneet Venäjäsuhteissamme?
Kuka on vastuussa epäluottamuksen lisääntymisestä kansojemme välillä?

2. Miten Suomi reagoi Venäjän 10.9.2021 allamaan suursotaharjoitukseen rajoillamme?

Lisäämmekö valmiuksia ja laskemmeko armeijamme liikekannallepanon kynnyistä?

Onko neuvotteluja rauhanrajallamme alkavien sotaharjoitusten ja varustamisen purkamiseksi aloitettu?

3. Onko mahdollisuus aloittaa vuoropuhelu ja saunominen Urho Kekkosen opeilla ja mallilla, ettei tarvitse uhrata varoja, aikaa, ilmastoja, materiaaleja ja ihmisiä sotaponnisteluihin?

4. Jos sota syttyisi, miten arvoitte Suomen tuhot laajoiksi ja uhkaako Suomesta tulla suurvaltojen uhri ja taistelukenttä?

Vastaako USA ja Natomaat ydinaseilla Venäjän hyökkäyksen Suomeen?

Onko uusiin hävittäjähankintoihin yhdistetty ydinaseiden käyttömahdollisuus? Jos on, minne kohteisiin ydinaseet ovat suunnatut?

Miten voimakkaita ydinlatauksia on jo Suomeen suunnattu ja minne?

Lisäksi:

Tuoko erään kenraalin sopima, ilman eduskunnan päätöstä allekirjoittama ns. ”isäntämaasopimus” ydinaseet Suomen maaperälle, merelle tai ilmatilaan?

Huomioitavaa keskusteluun:

<https://yle.fi/uutiset/3->

Venäjän tämän vuoden pääsotaharjoitus Zapad 2021 ulottuu Suomenkin koko itärajalle – valmistautuminen on jo alkanut

Zapad 2021:ssa treenataan hyökkäystä kaupunkiin ja droonien torjuntaa.

<https://www.iltalehti.fi/>

Venäjä uhkaa Tanskaa ydinohjuksilla

Venäjä sanoi kääntävänsä ydinkärjet kohti Tanskan laivastoa, jos Tanska osallistuu Naton ohjustorjuntaan.

<https://www.ts.fi/uutiset/>

...

Arvoisa presidenttimme Sauli Niinistö

**Valitaan Suomen ja ja Ruotsin kansalle
ystävyyden, yhteistyön ja rauhanrakentamisen
turvallisin tie:**

www.raatteenrauhantie.fi

TERVETULOA!